

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Historiae ecclesiasticae saeculi ... XVI supplementum

Fecht, Johann

Francofurti et Spirae, 1684

VD17 VD17 3:315948Z

LXII.

[urn:nbn:de:bsz:31-122751](#)

LXII.

Salutem à filio DEI, Reverende vir, & amice colende. Hanc de tua pietate opinionem & spem concepi, ut statuam, te innocentum ministrorum Christi duris exiliis & variis ærumnis vere & ex animo adfici. Scio enim, te virum doctum, gravem & exercitatum in ministerio Evangelii intelligere, quibus periculis & adversitatibus fideles verbi præcones sint exposti, & quantum illi patrifamilias ærumnarum sit subeundum, qui cum parvis liberis & familia ob veritatis confessionem pellitur, & vix ubi sedem figat, locum invenit. Ac quia evidenter declaras, te à fanaticorum Calvinistarum & aliorum sectariorum erroribus abhorrese, non dubito, quin amore regni Christi licensus, eos, qui filio DEI fideliter serviunt, & veritatem Evangelii suis ærumnis obsignant, amplectaris & juvare cupias. Hac spe fretus, & quia existimem, tibi meam confessionem alienam à corruptelis, atque etiam innocentiam meam perspecta esse, has literas ad te scribo, humanitatem tuam obnixe rogans, ut mei aliquam rationem in hoc gravi meo exilio habere non graveris. Nihil dubitabis, quin ipsi Christo præsteris, quidquid in me beneficij contuleris. Pulsus enim nunc sum è patria propter veritatis studium.

Scripti libellum, cui titulum feci: Discrimen inter veram & Catholicam doctrinam Ecclesiæ: & inter errores & blasphemias Papistarum & Romani Antichristi, eumque Resensibus dedicavi. Hoc meum factum inclementer accepit Juliacensis princeps, præcipue bilem illi movit, quod Papam Romanum Antichristum nomino, & concilium Tridentinum pro Anathemate habeo & Papistas condemno. Scripti ergo iracunde ad senatum Wesaliensem, ex fundamento divini verbi refelli possit, tamen eo dementiae devenit, ut non dubitarit, contra suam conscientiam & confessionem, etiam contra jus civitatis, mandatum principis exequi. Vix autem credo, eos principi obtemperaturos suisse, nisi adversus me privato odio quidam arsissent, quod inde conceperunt, quod Calviniano errori contradico, & concionatores Wesalienses Rollium & Papam de Calvinismo argui & admonui, & quia desistere solebant, iilorum communionem fugi. Conjunixerunt igitur nunc operas suas Papistæ & Calvinistæ, in me opprimendo: alterius odio alter est abusus, ut suo quisque ad festu indulgeret. Etsi autem hoc novum exilium admodum mihi grave sit, præsertim cum & dulcissimam conjugem isthic peste defunctam, & charissimos liberos hyberno tempore mecum abducere non potuerim: tamen quia certus sum in conscientia, me ob veritatis confessionem has pati ærumnas, & pro Christi gloria exulare, sum Dei beneficio animo læto.

& spē non dubia expecto divinam illam promissionem : Merces vestra copiosa est in cœlis. Quia vero nunc mihi hospitium querendum est, venit mihi in mentem vestra Argentina, propter doctrinæ synceritatem, & schola celebritatem, & collegii vestri concordiam. Reverenter itaque & amanter à te peto, mi Marbachi, ut mihi signifiques, an à vestræ urbis Magistratu hospitium impetrare queam, ut mihi & meis parvis liberis exilibus liceat apud vos vivere, donec clementissimus & misericors pater me respiciat & me rufus in aliquam stationem collocet. Si judicabit senatus & collegium vestrum, me vel in scola vel Ecclesia usvi esse posse, non detrectabo ulla operas & concordias studebo. Si mea opera non desideratur, meis vacabo studiis, frequentando conciones, vivam de meo, quod Dominus suppeditavit, nemini ero molestus. Per commune nempe ministerium & conjunctionem, quam in Christo habemus, te obtistor, ut mihi propria occasione certi quid rescribas.

Hic enim Francofurti hæreo dispiens, quo tandem commodissimè meas familiam transferre possim. Moveat te quæso ardens vox filii Dei, quam in gravi sua afflictione effudit: Beatus qui intelligit super egenum & pauperem. Cogita quid Christo debeas, si peteret hospitium. Et rerum humanatum instabilitas tibi ut homini sapienti veniat in mentem.

Audio pestem apud vos grassari: sed spero Deum ligasse vitam tuam in fasciculo viventium: lues hic remisit. Ajant Bullingerum cum collega Bibliandro extictum esse peste; significata quæso, num res sit certa.

Rumor etiam percrebuit, Sturmum isthinc moliri abitum. Bene vale, preme ora & rescribe.

Francofurti ad Moenum. 16. Decembr. 1564.

Tilemannus Heshusius,
exul Christi.

LXIII.

S. in Christo. Reverende vir.

IN tanta horum temporum acerbitate sœpè tui memini, ac oro Deum patrem Domini nostri Jesu Christi, ut te & collegas tuos Ecclesie diu incolumes clementer conservet ac tueatur. In hac regione sua sunt loca, in quibus pestilenta sœvit, in aliis magis minatur adhuc exitium, quam exerceat. Studiæ gardiaæ, è qua aula una cum Cancellaria, ut vocant, aliò, in tutiora loca se contulerunt, omnia adhuc sunt tolerabilia. Proximis tribus hebdomadis abrepti tantum sunt hac lue, quadraginta. Reipsa comperio, multes intempesti-